

Information om rödlistade kärlväxter

Sötgräs

Cinna latifolia

Sötgräs finns på den svenska rödlistan i kategorin missgynnad (NT). Arten har försvunnit från flera lokaler. För att bryta den negativa utvecklingen har Naturvårdsverket låtit utarbeta ett åtgärdsprogram som har som mål att gynna arten. Sötgräs ingår i EU:s habitatdirektiv, vilket innebär att Sverige åtagit sig att skydda arten inom nätverket Natura 2000. Arten är även fridlyst.

Sötgräset är ett flerårigt, svagt tuvat och bredbladigt (10–15 mm) gräs med upp till meterhöga strån. Hela växten inklusive blad, strån, vippa och småax är sträva. Sötgräset blommar sent, i slutet av juli–augusti.

På försommaren kan det vara svårt att skilja sötgräs från hässlebrodd (*Milium effusum*) som växer i samma miljö. Typiskt för sötgräset är att bladöversidan är vänd uppåt till skillnad från hässlebrodden som vrider bladöversidan nedåt. Andra karaktärer hos sötgräs är bredbladigheten som namnet *latifolia* antyder. På sensommaren och hösten är den ganska lätt att känna igen på den hängande vippan. Sötgräs har fått sitt svenska namn av en svag kumarindoft som blir ännu tydligare då växten torkar.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT - Missgynnad

DD - Kunskapsbrist

Foto: Stefan Grundström

Sötgräs

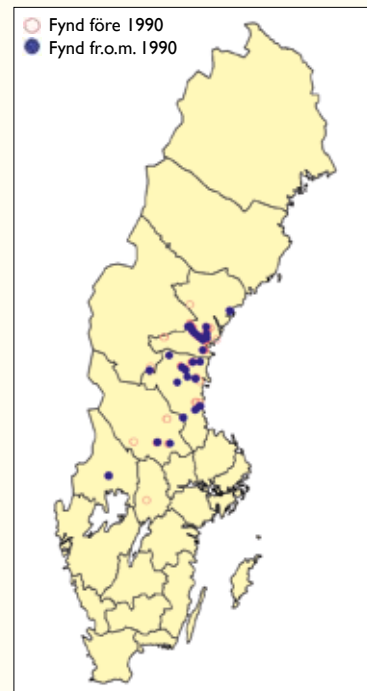
är vanligast i Medelpad men har förmodligen alltid varit sällsynt i Sverige. Arten har sin huvudutbredning i den vidsträckta taigan österut. Sötgräs trivs bäst i lövskogsdominerade artrika raviner och stränder.

Det fleråriga och högvuxna gräset är konkurrenssvagt och beroende av störningar som vårflooder, erosion och ras. Massförekomster kan tillfälligt blomma upp på nya sedimentområden efter höga vattenflöden. Efter hand då vegetationen sluter sig

konkurreras det svagt tuvade gräset ut. Arten kan även finnas i rasbranter och på block i gammal granskog – speciellt i Hälsingland och Gästrikland – och är i denna miljö inte alls störningssynnad.

Sötgräset får nog betraktas som både en skogsart och en strandart som kan stå ganska exponerat men som förefaller kräva hög luftfuktighet. Det är viktigt för en konkurrenssvag art att ha en god fröspridning. Sötgräsets skärmfjäll som omger fröet fungerar som ett slags vingar och ökar sannolikt frönas spridningsförmåga.

Vattenregleringar i små och medelstora vattendrag skadar sötgräset och dess växtplatser. Även alltför hårdhänt avverkning i raviner och vägbyggen kan vara ett hot mot växtplatserna, då flera lokaler är små och lätt kan förstöras. Arten uppträder nästan aldrig i kulturmiljöer och är en okänd växt för allmänheten eftersom den växer i ganska svårtillgängliga miljöer.

Sötgräs finns i övriga Norden sällsynt i Norge och Finland.

Om du vill läsa mer om sötgräs eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för sötgräs hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna.

Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken